Minister maakt extra geld vrij voor stages in de zorg

Studenten in de zorg moeten makkelijker aan stages komen, daarvoor wil demissionair minister Hugo de Jonge (Volksgezondheid) nog dit jaar 13 miljoen euro extra vrijmaken.

tekst **Nienke Berends** fotografie **ANP/Jeroen Jumelet**

In 2022 moet daar nog 63,5 miljoen euro bijkomen. Met het geld kunnen volgens VWS 'vernieuwde vormen van stagebegeleiding' worden ondersteund, zodat meer instellingen stagiaires kunnen opvangen. Een voorbeeld hiervan is een verkort traject voor zorgmedewerkers, docenten, herintreders en zij-instromers om stagebegeleider te worden.¹

Hogere stagevergoeding

Ook het bieden van een hogere stagevergoeding in de zomervakantie is een manier, aldus VWS. Dit moet studenten stimuleren om in die periode stage te lopen. Ziekenhuizen kunnen dan met dezelfde capaciteit meer stagiaires begeleiden. Het ministerie hoopt dat de sector met dit geld de opgelopen achterstand voor studenten zo snel mogelijk weg kan werken. 'Studenten stromen

nu namelijk minder snel door naar de arbeidsmarkt. Dit helpt het personeelstekort in de zorg niet.'

Tekort aan stageplaatsen

Het tekort aan stageplaatsen voor verpleegkundigen is al lange tijd een probleem. Al in 2016 noemde V&VN dit

in Nursing 'het grootste probleem dat in de verpleging speelt.'² Volgens Hans Aerts van het Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV) gaat het dit schooljaar om een tekort van zo'n 6000 stageplaatsen. '3000 plekken voor mbo'ers en 3000 voor hbo'ers.'

Coronapandemie

De coronapandemie heeft het gebrek aan stages nog eens verergerd. Veel stages zijn uitgesteld, alle capaciteit was nodig voor het leveren van zorg en er was geen tijd om stagiairs te begeleiden. Aerts: 'Nu geven veel zorginstellingen aan minder stageplaatsen te kunnen aanbieden dan voorheen, omdat zij nog kampen met

de naweeën van corona. In regio's waar covid-19 zwaar heeft toegeslagen, zijn veel verpleegkundigen nog niet hersteld van hun intensieve inzet tijdens de crisis. Zij staan op dit moment niet te trappelen om een stagiair te begeleiden. Ziekenhuizen hebben bovendien nog een

▲ Het tekort aan stageplaatsen vraagt om creatieve oplossingen, bijvoorbeeld meer simulatieonderwijs.

‘Het vak lijkt sinds de coronapandemie een stuk populairder geworden’

inhaalslag te maken om uitgestelde reguliere zorg te kunnen leveren. Dat heeft tot gevolg dat opleidingen intern een oplossing moeten vinden die het tekort aan stageplaatsen compenseert.’

Slimme alternatieven

Het LOOV is ‘natuurlijk blij’ met het extra geld dat VWS ter beschikking stelt, maar betwijfelt of de oplossingen die het ministerie nu noemt, veel zoden aan de dijk zetten. ‘Stages in de zomer door laten lopen doen we al jaren, net als stages aanbieden in het buitenland. Maar in de zomer is het personeelstekort nog groter dan normaal. Er is dan niemand om deze studenten te begeleiden.’

Volgens Aerts kan het geld beter gestoken worden in een andere vorm van samenwerken tussen instellingen en het werkveld. ‘Laat docenten bijvoorbeeld ook in de praktijk stagiairs begeleiden, zoals in België gebeurt.’ Ook ziet hij veel potentie in simulatieonderwijs. ‘Bijvoorbeeld door op een aantal plekken in Nederland grote trainingslocaties te openen, waar het werkveld zo goed mogelijk wordt nagebootst met behulp van slimme technologie zoals virtual reality (VR). Hier zouden veel studenten tegelijk kunnen stagelopen.’ Concrete plannen voor dergelijke simulatieplekken zijn er op dit moment nog niet.

Alternatieve stagevormen

In de afgelopen jaren is al best veel geëxperimenteerd met alternatieve stagevormen³, vertelt Aerts. Zo werken steeds meer instellingen met stagevormen waarbij meerdere stagiaires tegelijk stagelopen en elkaar begeleiden, zoals in de inmiddels bekende ZIC's (Zorginnovatie Centra). Een initiatief dat een paar jaar geleden al in het leven werd geroepen om veel stagiaires tegelijk op te kunnen vangen. Ook de duo-stages bieden soms uitkomst, door *bedside nursing* te combineren met innovatietrajecten. ‘Toch is de toestroom van nieuwe studenten zo groot dat dit nu niet meer helpt om het enorme tekort aan stageplaatsen op te vangen. In collegejaar 2019-2020 lieten alle hogescholen in Nederland de numerus fixus los, waardoor er geen rem meer staat op het aantal aanmeldingen. En het vak lijkt sinds de coronapandemie ineens een stuk populairder geworden.’⁴ In de basis een positieve ontwikkeling gezien het personeelstekort, maar een ramp voor de stages.’

Gezamenlijk probleem

Een ding is duidelijk: het tekort aan stageplaatsen voor verpleegkundigen en verzorgenden vraagt om creativiteit. Alle leerlingen moeten immers toch ergens terecht. ‘Verpleegkundigen zouden zich veel meer bewust moeten zijn van hun verantwoordelijkheid. Dit is een probleem dat ons allemaal aangaat. We hebben deze collega's heel hard nodig.’

Aerts wil gediplomeerde collega's uit het werkveld dan ook oproepen na te denken over oplossingen om toch meer stagiairs aan te nemen, en zich vooral ook bewust te zijn van het probleem.

Noten

- 1 De Jonge trekt 13 miljoen uit voor zorgstagiairs > [Skipr.nl](https://skipr.nl) 7 oktober 2021
- 2 ‘Gebrek aan stages grootste probleem in de verpleging’ > [Nursing.nl](https://nursing.nl) 23 december 2016
- 3 Hoe elke leerling v&v toch op stage kan, [Nursing.nl](https://nursing.nl) augustus 2017
- 4 Steeds meer studenten beginnen aan hbo-opleiding verpleegkunde > RTL Nieuws 23 juni 2021